

v tom, že ani odvolací soud nepřipustil nabízeného dukazu, připomíná se jednak, že odvolací soud správně odvodnil, proč nepřipustil příslušného návrhu průvodního, jednak že obor působnosti Státního pozemkového úřadu jest v zákoně ze dne 11. června 1919, čís. 330 sb. z. a n. přesně vymezen, a dle toho pozemkový úřad není povolán, by podával soudům posudky o otázkách, jakou jest otázka, o kterou tu jde. Co se konečně týče výkladu § 1120 obč. zák., opakuje dovolatel s hlediska § 503 čís. 4 c. ř. s. v podstatě to, co vytýkal již v první a druhé stolici, ježto pak příslušné vývody byly celkem správně vyvráceny odvolacím soudem, stačí odkázati dovolatele v té příčině na rozhodovací důvody, příčiněné k napadenému rozsudku.

Čís. 2037.

Náhradový zákon ze dne 8. dubna 1920, čís. 329 sb. z. a n.

Nelze stížností proti výpovědi napadati způsob, jakým bude zabraného majetku použito.

Pro zábor majetku jest lhostejno, zda vlastník zabraného majetku jest tuzemcem či cizozemcem.

Předpisu § 37 náhr. zák. nemůže se dovolávati majitel zabraného majetku soukromého.

Přiznati delší nežli šestiměsíční lhůtu k výpovědi jest zůstaveno volnému uvážení Státního pozemkového úřadu.

Při t. zv. děleném vlastnictví není třeba doručiti výpověď vlastníku vrchnímu.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1922, R I 420/22.)

O k r e s n í s o u d doručil výpověď, danou Státním pozemkovým úřadem ze zabraného majetku, hospodařícímu vlastníku. R e k u r s n í s o u d výpověď zamítl.

N e j v y š š í s o u d změnil napadené usnesení, zamítl stížnost vlastníkovu a zachoval výpověď v platnosti — mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Při zkoumání stížnosti vlastnice do výpovědi dlužno vycházeti z těchto zásad: I. že stížnost může dle § 20 nový doslov náhr. zák. vznese na býti jen z důvodu, že při ní nebylo šetřeno ustanovení tohoto zákona o výpovědi, to jest předpisů §§ 12—25, II., že přihlížeti možno v duchu téhož § 20 jen k těm námitkám vlastníka, které ve stížnosti jsou uplatněny. Již s hlediska zásady I. jeví se bezdůvodnými mimo jiné tyto námitky vlastnice, uvedené ve stížnosti jejího plnomocníka: námitka, vyvozovaná z §§ 5 a 10 zák. o z. a n., že výpověď děje se za účelem převzetí lesního majetku do vlastnictví státu, ale k účelům výdělečným, kdežto přípustno to jest jen k účelům všeužitečným, jež prý však v tomto případě nelze dokázati, že vlastnice je cizozemkou, příslušnicí říše Německé a podléhá tedy mírovým smlouvám a požívá jich ochrany, že proti výpovědi majetku lesního, jenž má cenu innoha milionů, mluví předpisy § 37 a násl. náhr. zák. K tomu dlužno v podrobnosti doložiti: Vskutku

praví sama výpověď, že nemovitosti mají býti odevzdány ministerstvu zemědělství. Avšak otázka, zda jsou tu všeužitečné účely a může-li tedy stát nemovitosti sám podržeti (§ 10 zák., § 1 příř. zák.), či musí-li je přidělit, otázka to, jež se ovšem nedotýká vlastníka, jemuž byly odňaty, nýbrž osob, jimž by je přidělit bylo, vymývá se z rámce § 12—25 náhr. zák. tudíž ze souboru otázek o přípustnosti výpovědi. Jestliž účelem výpovědi, by majetek mohl býti fysicky převzat (§ 13 zák. a § 12, § 20 nové znění poslední odstavce náhr. zák. § 7 čís. 6 zák. o poz. úř.), avšak tohoto převzetí jest vždycky třeba, ať už stát půdu sám podržeti nebo dále přidělit chce, proto tuto otázku nelze při ní jako předčasnou rozbírat. Vlastníkuv zájem ostatně sahá jen k otázce záboru a převzetí a odpadá, jakmile rozhodnuto, že zábor a převzetí chyběti musí; komu se převzaté půdy dostane, může mu býti lhostejno. Ani námítky z mírových smluv nespádají pod předpisy §§ 12 — 25 náhr. zák. Ale stížnost sama neuvádí, kde že by v mírových smlouvách vlastnice brána byla v ochranu. Mohla by v potaz přijíti jen smlouva Versailleská, ale ani ta jí žádné ochrany nezaručuje, spíše čl. 297 lit. b) a příř. § 4 a 9 svědčí proti ní, a stačil by — na rozdíl od opačného případu čl. 298 lit. b) — i kdyby zákon záborový proti tuzemcům neplatil. Ostatně nemůže cizinec nikdy požívat více práv než tuzemec (§ 33 obč. zák.). Předpisy § 37 násl. náhr. zák. vztahují se na zabraný státní majetek, nemůže se jich tedy vůbec dovolávat majitel zabraného majetku soukromého. S hlediska §§ 12 — 25 náhr. zák. přicházejí v úvahu jen následující námítky. a) Že 6 měsíční výpovědní lhůta je krátká, když jde o celý velkostatek. Avšak tato lhůta odpovídá úplně předpisu § 12 odst. 1 náhr. zák. Delší lhůta zůstavena jest v duchu tohoto předpisu volnému uvážení Státního pozemkového úřadu, i nelze říci, že nebylo § 12 šetřeno, rozhodli-li se pro nejkratší zákonem lhůtu. Důvod, že jde o celý velkostatek, není podstatným, vždyť přece zabrán jest jen veliký majetek (§ 1 a 2 zák. a tu by tedy po rozumu stížnosti musila udělena býti napořád lhůta delší, což však by bylo proti úmyslu zákona, jenž s velikostí souboru počítal a přece jen 6 měsíční lhůtu za dostatečnou pokládá. b) Že jde o fideikomis, tedy vlastnictví dělené, a výpověď nebyla »dána« i vlastníku vrchnímu (čekatelům a do rukou opatrovníku fideikomisu), nýbrž jen držitelce jako vlastníci požitčné. Tato námítka spadá pod § 18 (2) náhr. zák., avšak je rovněž bezpodstatna. Dle § 12 »dává« se výpověď toliko osobě hospodařící, zde tedy držiteli co vlastníku požitčnému, dle § 18 (2) »doručuje« se však také vlastníku, je-li tento od osoby hospodařící rozdílný. Stížnost pak má dle § 20 toliko osoba hospodařící, nikoli nehospodařící vlastník, a rozumí se opět, že osoba hospodařící může podat stížnost jen z důvodu, že nešetřením předpisů § 12—25 jest ona sama stížena (§ 9 nesp. pat.). Jak však by se cítiti mohla stíženou tím, že výpověď nebyla doručena vlastníku, zde vrchnímu, není na jevě. Doručení vlastníku má ten účel, aby věděl, co se statkem je a chránil se tedy dispozic, jak hospodářských (nákladů) tak právních (na př. propachtu), má tedy smyslu jen u vlastníka, který je držitelem a má tudíž možnost takové dispozice, nikoli u vlastníka, jenž té možnosti nemá. A takovým je právě vlastník vrchní. Stačí tedy doručení vlastníku požitčnému, takže v dobře pojatém duchu a smyslu předpisu § 18 (2) o nešetření jeho mluvití nelze, když výpověď vrch-

nímu vlastníku nedoručena. Nebylo tedy třeba ani vyšetřovati spornou mezi stranami otázku, jde-li vskutku o fideikomis, jak opatrovník vlastnice tvrdí.

Čís. 2038.

Záborový zákon ze dne 16. dubna 1920, čís. 215 sb. z. a n.

Podstaty svěrenskou a zpupnou dlužno s hlediska § 2 záb. zák. co do výměry posuzovatí zvláště, byť držitel svěrenství a vlastník zpupného majetku byl touž osobou.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1922, R II 422 22.)

Okresní soud doručil hospodařícímu vlastníku výpověď Státního pozemkového úřadu ze zabraného majetku. Rekursní soud výpověď zamítl.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a nařídil rekursnímu soudu, by doplně řádně řízení, znovu rozhodl. Neuznav ostatních námitek vypovězeného uvedl posléze

v d ů v o d e c h :

Za to poslední námitka je duvodna. Majetek zpupný a svěrenský nelze dle § 2 záb. zák. sčítati, byť držitel svěrenství s vlastníkem zpupného majetku byl jednou a touž osobou, neboť není držitel svěrenství také jeho vlastníkem, nýbrž jen požívatelem, a dle § 2 záb. zák. sčítati lze jen majetky náležející vlastníkovi jedné osobě anebo týmž spoluvlastníkům, kdežto zde jsou vlastníci různí, při zpupném statku stěžovatel, při svěrenství veškerost dočasných i budoucích čekatelů společně s ním (§§ 629, 630, 645 obč. zák.). Pakliže zpupné jmění stěžovatelovo nedosahuje výměry § 2 záb. zák., nepodléhá záboru a nemůže mu z něho dle § 12 náhr. zák. dána býti výpověď. Tu však tvrdí stěžovatel, že jeho zpupný majetek měří 52 ha a něco a že jest obsažen ve vypovězených nemovitostech. Sluší tedy vyšetřiti výměru zpupného majetku stěžovatelova a zjistiti, které z vypovězených nemovitostí pod něj spadají, a pakliže majetek ten dle zjištěné výměry záboru nepodléhá, ohledně nemovitostí jej představujících výpověď zamítnouti, ohledně majetku svěrenského však jí v platnosti zachovati.

Čís. 2039.

Dopravní autobus značné ceny nelze dle § 251 čís. 6 ex ř. vyloučiti z exekuce proti majiteli drobné dopravní živnosti.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1922, R II 429/22.)

Majiteli dopravního ústavu zabaven byl dopravní autobus. Žádosti o vyloučení auta z exekuce, soud první stolice vyhověl, rekursní soud ji zamítl. Důvody: Rekursní soud nesdílí názoru prvního soudu, že dlužníka lze považovati za maloživnostníka a že zabaveného auto-